

M a r t a R i v e r a d e l a K r u z

Čovek koji je izmišljaо priče

Prevod sa španskog
Sandra Nešović

Beograd
2009
DERETA

Za Pedra Almejrasa...

*P*rvo poglavlje

Lajnus Daf je rođen u nekom zabitom kutku Velsa, od majke Velšanke i nepoznatog oca. Madlejn Dafe, koja beše mezimica jedne skromne porodice nadničara, s postojanošću stene je tvrdoglavu odbijala da otkrije ime čoveka koji je bio otac njenog čeda, te ne beše načina da se sazna ko je u pitanju, ili barem ne sa usana jedine osobe koja je to sa sigurnošću znala. I tako, posle mnoštva neuspelih pokušaja, nakon što su mnogi naizmenično posezali za pretnjama i molbama, umilnim i pretećim tonom, porodica Madlejn Daf (koju su sačinjavali, između ostalih, tri snažna mladića što behu u stanju da nanesu najstrašnije udarce kojima je njihovo selo ikada svedočilo) pomirila se s tim da je pronalaženje krivca za njen gubitak časti sasvim nemoguć poduhvat. Imajući u vidu da je zvučalo prilično teško ubediti meštane da je dečak začet voljom i milošću Svetog duha, porodica Daf je morala da se navikne da odgaja kopile, što su i činili.

Mali Daf je imao normalno detinjstvo, koje bi bilo sasvim srećno da taj mali musavko nije bio uporan da sazna ime svog oca. U stvari, Lajnus Daf je dobijao i više od uobičajene doze naklonosti koju su mu ukazivali baka, deka i ujaci, budući da su oni, već oporavljeni od šamara sramote što su morali da priznaju nezakonito dete u svom okrilju, posvećivali svaku nit pomalo nezgrapne nežnosti kakvoj behu skloni da razmaze ovog neočekivanog člana porodice. Ne, malenom Lajnusu uopšte nije bila potrebna figura

oca u smislu u kom su očeve imali njegovi drugovi iz škole, u većini slučajeva mnogo nesklonije ugadanju od njegove trojice ujaka, onako kršnih i neotesanih, koji su bez pogovora ispunjavali sve njegove hirove i nikada mu nisu delili čuške, iako u čitavom okruženju behu čuveni po svojim pesnicama. Bez obzira na sve to, Lajnus je oduvek iskazivao svoju gotovo bolesnu radoznalost da otkrije ko je bio tvorac njegovog života. Madlejn Daf nikada nije popustila pred njegovim zahtevima, kao što nije poklekla ni pred rođenim ocem i braćom nekoliko godina ranije, tako da je Lajnus Daf zaključio da mu jedino preostaje da oca izmisli. Kada se malo bolje razmisli, rekao je samom sebi, to bi se skoro moglo nazvati prednošću. Njegov otac nije morao da bude razrok i sa samo jednom obrvom, kao u slučaju oca Ronalda Granta, niti glup kao tocilo, kakav je bio otac Vilija Parsons-a, a ni vešt u šibanju kaišem, što je kao kći trpela Džudi Smit. Čovek odgovoran za njegovo rođenje mogao je da bude visok i dobro građen, nasmejan, veoma pametan, nežan i veseo, dobroćudan i velikodušan. Čim je u svojoj glavi osmislio nepostojeći lik svog izmišljenog oca, Lajnus Daf je mogao da mu pridoda i zanimljivu profesiju, na primer da bude mornar, što se silno razlikovalo od poslova zemljoradnika, stočara ili sitnih trgovaca koje su obavljali roditelji njegovih drugova, a na kraju je izmislio i ozbiljan razlog zbog kojeg je taj natčovek bio primoran da napusti svog voljenog sina i da se više nikada ne vrati. Lajnus Daf je onda izatkao složenu priču, koja je podrazumevala stvarnu opasnost za sve podanike Njegove milosti, pravi međunarodni zaplet koji je samo jedan izuzetan čovek poput njegovog oca mogao da razreši kako bi se sprečila propast carstva. Nakon što je konačno sklepao, isprepravljao i doradio nerealnu priču o svom lažnom ocu, Lajnus Daf je osetio neobičnu smirenost, kao da je nekim čudom najzad bio potpun, kao da je odsustvo očinske figure bilo neka vrsta pukotine, koja je počela da se zatvara uz pomoć te izmišljotine koju je sam iznedrio i koja mu je poslužila kao lek za sve moguće oblike nezadovoljstva.

Od tada pa nadalje, Lajnus Daf je još mnogo puta posegnuo za svojom sposobnošću izmišljanja. Na nju se oslanjao da bi izbegao zbrku i opravdao greške, da bi ispravio zamršene detalje koji

se nisu dali objasniti, ili jednostavno s ciljem da zadivi svoje školske drugove tim neverovatnim pričama, koje su, kad bi ih on izložio, poprimale obrise stvarnosti u tolikoj meri da je to bilo zapajujuće. Retke su bile sedmice kada dečak ne bi dobio kaznu od svog učitelja zbog neobičnih priča koje su ostali učenici zabeleknu-to slušali. Međutim, dok je istovremeno svom lažljivom učeniku određivao kaznu srazmernu njegovom prestupu, profesor nije mogao a da ne oseti iskreno divljenje pred bujnom maštou tog slinavka koji je s takvom lakoćom iznova upadao u nevolje, kao i pred potpunom smirenošću koju je pokazivao kad bi ga prekorili zbog nedela, udahnjujući verodostojnost i najčudnovatijim pričama.

Nakon što je rešen problem nepoznatog oca, dani mlađanog Dafa u velškom selu proticali su lagodno, samo povremeno uzne-mireni grdnjama kod kuće ili u školi zato što je s takvom predano-šću nastavljao da gaji porok izmišljotina. Što se ostalog ticalo, be-še to miran i vispren dečkić, koji je naučio tečno da čita onda ka-da su njegovi vršnjaci jedva bili u stanju da s puno muke sriču abe-cedu, a krasio ga je čitak okruglast rukopis na kome mu je pozava-video čak i sam učitelj. Iako to nikad nikom nije priznao, profesor Lajnusa Dafa je smatrao da je dečak izuzetno nadaren đak, i da je ikada imao priliku da stekne bolje obrazovanje od onog koje mu je nudila trošna škola u tom velškom selu, nesumnjivo bi mogao daleko da dogura. Lepo vaspitan, razborit, obdaren rečitošću za-divljujućom za dečaka njegovih godina i onom vrstom radoznalo-sti koja mu je olakšavala svaki vid učenja, Lajnus Daf bi se odlič-no snašao u ulozi učenika na Itonu, a možda bi čak stigao i do fa-kulteta. Ali, razmišljao je učitelj, za tako nešto bi bilo nužno izme-niti njegovu prošlost i njegovo zvanje nezakonitog deteta. A niko nije imao moć da to učini.

Lajnus Daf je uveliko bio mladić kada mu je umrla majka. Dotle je već bio zaboravio na rizik proživljavanja dečije traume izazvane odsustvom očinske figure, tako da je čak u neki krajnji kutak svog pamćenja gurnuo i onu neverovatnu priču koju je jed-nog dana izmislio s ciljem da nadomesti nepostojećeg oca, u tolikoj meri da se već godinama toga nije setio. Zato se silno iznena-dio kada je, već na samrtnoj postelji, Madlejn Daf odlučila da mu

nasamo poveri identitet čoveka odgovornog za začeće njegovog života. To praktično behu poslednje reči Lajnusove majke, a na samoj sahrani, mladi Daf je morao sebi da prizna da je njegova sličnost sa seoskim sveštenikom bila jednak zapanjujuća koliko i očigledna. Toliko, pomislio je, da beše gotovo nerazumljivo kako njegova trojica ujaka, čuveni po čeličnim pesnicama, nisu ni u jednom trenutku na to obratili pažnju.

To otkrivši, Lajnusa Dafa je počeo da muči izvestan nemir, neka vrsta neprijatnosti koju nije umeo baš najbolje da objasni. Skoro da sam stasao kao čovek, govorio je samom sebi, a na toj životnoj prekretnici, kada je za sobom ostavljao detinjstvo i koračao ka zreloj dobi, bilo bi mu svejedno kad bi se neočekivano pojavio otac koji je dотле stajao po strani u odnosu na njegov život i njegovu prošlost. Ali onda se Lajnus Daf sa zaprepašćujućom jasnoćom prisetio laži koju je osmislio da bi se sam pred sobom odbranio od čežnje za jednim čovekom koji nije imao lice, ni ime, ni prezime, ni kakva lična obeležja, ni glas, jednom rečju, ništa. I odjednom je shvatio da tek sada, kada se istina konačno ukazala pred njegovim očima, izmišljena priča počinje da deluje nesuvislo. I stoga je odlučio da ode iz velškog sela u kom je odrastao, gde se igrao i naučio da izmišlja, podstaknut prostom detinjastom potrebom.

I tako, nakon što se oprostio od svojih ujaka snagatora, poslo se kratko pomolio pored groba svoje majke i bacio jedan ne toliko preziran koliko omalovažavajući pogled u pravcu seoskog sveštenika, Lajnus Daf je napustio porodično ognjište i preselio se u viktorijanski London, s hvale vrednom namerom da u njemu opstane. U početku se susretao s izvesnim poteškoćama, imajući u vidu njegovo oskudno iskustvo u gradskom okruženju i razumljivo neprijateljski ambijent kakvim jedan velegrad obično dočekuje svoje nove stanovnike. Ali Lajnus Daf, s ono malo godina i novom kapom na glavi, bio je optimista, vredan i oštouman. A što beše najbolje, i dalje je bio obdaren neizmernom maštom koja mu je toliko nevolja donosila tokom detinjstva. Ono što kao dečak nikada nije ni sanjao, dok je trpeo ukore majke i učitelja zbog svojih sklonosti ka toj vrsti nestašluka, jeste da će mu mnogo godina

kasnije ta sposobnost izmišljanja poslužiti ne samo pri zarađivanju za život nego da će mu, s vremenom, pomoći da se obogati.

Lajnus Daf je počeo da razvija posao tvorca priča nekoliko meseci nakon svog dolaska u London. Smestio se u jedan pansion u kvartu Vajtčepel, a vreme je provodio radeći kao potrčko, dok je noću skupljao kartone, komade stakla i stare novine, koje je bez poteškoća prodavao jednom starinaru iz te oblasti. Zarada koju je dobijao beše dovoljna da na vreme plati troškove smeštaja i hrane (dva obroka dnevno i jedna šolja čaja sredinom popodneva), a s vremena na vreme mogao je sebi da priušti i koje pivo u obližnjem pabu. Mnogo kasnije, kada se već preobratio u bogatog gospodina koga je poštovao i sam krem londonskog društva, Lajnus Daf je samom sebi priznavao da nikad više nije doživeo tako srećne dane kao onda kada se njegov životni svemir svodio na uske uličice Vajtčepela, skromni pansion i mlako razblaženo pivo koje je povremeno pio u nekom od trošnih barova. U to vreme, Lajnus Daf je na licu osetio prvi dah slobode, imao je sopstvenu sobu, častan posao, čitav život pred sobom i nekoliko novčića viška koje je mogao da utroši na piće. Mislio je da se više od toga ne može ni poželeti.

Krivicu zbog preokreta sudbine Lajnusa Dafa za sto osamdeset stepeni snosi njegov gazda, Edgar Alen, koji je pomagao svojoj supruzi oko vođenja gostionice u kojoj je Lajnus boravio. Gospođa Alen beše riđokosa i energična žena, radna i živahna, koja se budila s prvim zracima sunca, a na spavanje odlazila posle ponosći, pri tom sebi celog bogovetnog dana ne dopuštajući ni trunku razonode niti časak predaha. Pored nje, Edgaru Alenu je ostajalo malo da uradi: njegov posao beše ograničen na čuvanje kase i ugleda njihovog pansiona, koji je važio za pristojno mesto. A to je, s tačke gledišta Džudi Alen, podrazumevalo da i njih dvoje kao bračni par daju primer besprekornim ponašanjem u svakom trenutku. I tako, gospodinu Alenu beše izričito zabranjeno da učestvuje u uličnim tučama, da pije alkohol ili da se druži s osobama koje su važile za nepreporučljive čak i u očima najslobodnijih suseda iz jednog kvarta poput Vajtčepela. Svi koji su poznavali Edgara Alena smatrali su da je njegov život dostojan zavisti, pored tako vredne i još uvek privlačne žene, koja je na svojim nežnim ramenima

nosila čitav teret porodičnog biznisa, pri čemu od svog muža nije očekivala ništa više osim da ne stvara bespotrebne nevolje i da dva puta dnevno isprazni kante za smeće koje napune mušterije u pansionu.

Lajnus Daf je odmah osetio naklonost prema ovom bračnom paru. Uprkos zapovedničkom ophodenju koje je održavalo posao na nogama, gospođa Alen je u izvesnom smislu težila nežnosti, te je s vremena na vreme posluživala Dafu obilniji doručak ili bi mladiću uz popodnevni čaj dodala parče tosta premazanog puterom. Što se Edgara Alena tiče, on beše jednako bespomoćan koliko i ljubazan, a bračna zabrana da zavrne rukave i priključi se uličnim svađama (što u njihovom susedstvu beše cenjeno, pa čak i zdravo) od njega je načinila popustljivo, povučeno i gotovo jadno biće, čija se jedina zabava sastojala od čavrljanja s mušterijama bez povišenog glasa, a u izuzetnim slučajevima bi odigrao pokoju partiju karata sa starim prijateljima, samo pod uslovom da oni nisu bili toliko pijani da ne mogu da razaznaju znake na kartama iz špila. Sve u svemu, moglo se reći da se gospodin Alen silno dosađivao, a Lajnus je smesta shvatio da tom dobrom čoveku nikako ne bi škodilo malo razonode. Uravo zato ga je jednog nedeljnog popodneva pozvao da s njim podje u jedan pab u Sent Polu. Edgaru Alenu su oči zasijale kad je čuo taj predlog. Već mesecima nije mrdnuo iz Vajtčepela, prošle su nedelje od kada je poslednji put kročio izvan ulice u kojoj se nalazio pansion, a već godinama nije ni privirio ni u jedan bar. Gospođa Alen je pevušeći obavljala neke kuhinjske poslove, nije bilo najave novih gostiju, i stoga je dan proticao mirno. Iz tog razloga, Edgar Alen je pomislio da nema ničeg lošeg u tome da prati mladića na njegovom izletu do krčme. On sam je tako mogao da popije običnu limunadu, ili možda s dodatkom malo piva, rekao je samom sebi, ali njihov izlazak se ubrzo pretvorio u zanimljivu avanturu.

Lajnus Daf nikada nije otkrio kako se to desilo, ali činjenica je da se te večeri gospodin Alen po prvi put u svom životu napiio. Mladić je mogao da se zakune da ga nije video kako je popio više od tri manja piva, možda mu je promaklo i četvrto, mada u to nije bio siguran. Čim se našao pod uticajem alkohola, miroljubivi Alen se znatno izmenio, iščezla je njegova prirodna smirenost i razotkrivena

je njegova dražesna sklonost ka zadevanju svađa. U svojoj žudnji da započne žestoku tuču koja bi mogla da mu nadoknadi duge mesec se suzdržavanja i apstinencije, naglas je sumnjičao kvalitet posluženog piva, izrugivao se brkovima krčmareve supruge i svađalačkim tonom je vredao čast majke jednog od gostiju. Kako se i moglo predvideti, nije mu trebalo mnogo vremena da pronađe ono što je tražio: udarac pesnicom u vilicu (mada prilično loše naciljan, kako je kasnije sam Lajnus primetio) i prve pretnje da će biti na smrt pretučen. Ukus krvi koji mu je zagolicao gornju usnu postigao je samo to da još više ohrabri Alenu, koji je u roku od nekoliko sekundi uspeo da nanese nekoliko udaraca nogom i poneki rukom, svakako ne naročito snažno, ali dovoljno precizno da se pojedini posmatrači prvih znaka sukoba zainteresuju za učešće u grupnoj tučnjavi. Kako se i dalo očekivati, od svih učesnika borbe, Alen je najgore prošao. Lajnus Daf, koji je osetio moralnu obavezu da pomogne svom gazdi, izašao je iz taverne s jednim poluzatvorenim okom, bolnih leđa i pridržavajući gospodina Alenu ispod ruke. Morao je na silu da ga izvuče odatle: onako podstaknutog ovim novim iskustvom, omamljenog pivom i nadahnutog rezultatima jednog od udaraca koji je naneo (a koji je, mora se priznati, oborio nesrećnog primaoca, razbijši mu nos), Edgar Alen beše spremjan da se bori do kraja. S druge strane, Lajnusu je već bilo i više nego dosta, tako da je ščepao svadljivca početnika i potom ga primorao da hoda pravo ka kući. Tokom puta, alkoholna isparjenja su prestala da vrše svoj uticaj na gospodina Alenu, koji je već pola sata nakon napuštanja bojnog polja počeo da postaje svestan onoga što je uradio. Žalosno je izgledao. Jedna mu je obrva bila rasječena, a gornja mu je usna iščezla pod pokoricom od zgrušane krvi. Na levom obrazu mu se videla nimalo naivna posekotina, a njegovo široko čelo bilo je podeljeno nadvoje jednom ogromnom čvorugom. I kao da to ne beše dovoljno, sva mu je odeća bila iscepana, a u žaru sukoba je izgubio jednu cipelu. Ne, čovek očigledno nije morao da bude izuzetno promućuran pa da pogodi čemu je gospodin Alen posvetio to nedeljno popodne, tako da je ovaj dobričina neposredno pre nego što su stigli u Vajtčepel postao svestan toga šta ga čeka. Seo je na ivičnjak i naglas počeo da kuka. Džudi mu

nikada neće oprostiti. Napustiće ga. I još gore, izbacice ga iz kuće nakon što na njega saspe najstrašniju moguću bujicu prekora... Ne, nije mogao da se vrati u pansion. Ne u tom stanju. Moralo je postojati neko srednje rešenje. Možda je najbolje bilo da se prijavi u vojsku. Ili da se ubaci kao potrčko na neku lađu koja će isploviti u nepoznatom pravcu. Ili je mogao da se vrati nazad, u krčmu, gde bi se prepustio kavgadžijama da ga nasmrt pretuku. Sve bi bilo bolje od onoga što ga je očekivalo kod kuće kada gospoda Alen sazna da se napio i potukao.

Lajnus Daf je seo pored svog pokunjjenog gazde, čutke slušajući njegove žalopojke. Mozgao je o načinu da ga izvuče iz te zbrke, za koju je, na kraju krajeva, takođe i sam bio delimično odgovoran: on je lično odveo gospodina Alena u pab u Sent Polu, on ga je podstakao da prihvati pivo... Sasvim sigurno, sve te okolnosti su ga preobratile u saučesnika tog jadnog čoveka, barem u očima gospode Alen, koja ni njemu neće moći da oprosti što je naveo njenog muža na prestup. A Lajnus Daf nije imao ni nameru ni želju da se zamera svojoj gazdarici. Stoga, pustio je gospodina Alena da se izjada, zatim je sa zadovoljstvom propratio kako je novopečeni pijanac burno povratio sav alkohol koji je te večeri u sebe uneo, dok konačno nije odlučio da progovori.

– Ne brinite, gospodine. Ja ču sve srediti – rekao je, potapšavši Alenu po ramenu.

– Ti? Kako zamišljaš sve da središ? Ti ne poznaješ moju ženu. Ona...

– Kažem vam da nemate razloga za brigu. Smislio sam jednu priču. Kada stignemo u pansion, dopustite meni da pričam, a vi samo potvrđujte moje reči, jeste li me razumeli?

Nesrećni gospodin Alen je pogledao u mladića, odjednom otkrivši na licu Lajnusa Dafa prve znake misterioznog procesa sazrevanja: tu, prekrštenih ruku i nabranog čela, stajao je mladi Daf koji kao da je u roku od nekoliko minuta sazreo čitavih nekoliko godina. Odlučnost njegovih pokreta i sigurnost s kojom je govorio imali su moć da umire Edgara Alenu i da ga ubede da će dobro postupiti ako se stavi u ruke svog stanara, koji je očigledno imao osmišljen plan s velikim izgledima za uspeh.

– A sad pokret. Sve će dobro proći ako budete radili baš onako kako vam ja kažem. Zato, prvo se oslonite na mene pri hodu, pretvarajte se da ste iscrpljeni i jadikujte zbog bolova od udaraca. Ako vas neko nešto pita, samo recite da se ničeg ne sećate.

Nekoliko minuta kasnije, ova dva čoveka su se pojavila u vajtčepelskom pansionu. Ljutita zbog njegovog kašnjenja, gospođa Alen je svog supruga čekala izvan sebe od besa, očiju zakrvavljenih od gneva i stisnutih pesnica, pa kad ga je ugledala da ulazi zajedno s njihovim mladim podstanarom, lica unakaženog udarima i odeće skroz u ritama, bila je spremna da dodatno išamara svog izmučenog muža, koga je Daf smestio na najbližu stolicu.

– Pobogu, odakle mi dolaziš takav? Tukao si se, zar ne? Upao si u neku nevolju? Nesrećniče, prokletniče, izdajice!...

Ali Lajnus Daf je njenu dreku prekinuo jednim žustrim i gotovo srditim pokretom.

– Gospođo Alen, molim vas, ne govorite ništa više... Vaš muž... Vaš muž je pravi heroj.

Džudi Alen je bila primorana da se zamisli. Ova izjava ju je zatekla nespremnu. Lajnus Daf je tu priliku iskoristio da nastavi, tobоže zadihan i skrušenog izraza lica.

– Kažem vam, heroj, gospođo Alen. Umalo da uhvati Džeka Trboseka.

Gospođa Alen se svalila u susednu stolicu.

– Kuku, majko mila...

– Kao što i sami znate, vaš muž i ja smo popodne pošli da se malo prošetamo... Otišli smo do Sent Pola... Kakva je to lepa katedrala, gospođo Alen... Već se bilo smrklo kad smo krenuli nazad u Vajtčepel. Preostalo nam je bilo samo još nekoliko kvartova do kuće, kad smo ugledali nešto neobično... Jednu mladu devojku kako se nadmeće s nekim muškarcem. Prišli smo bliže, i tako smo uspeli da razaznamo da spomenuti čovek u ruci drži neki oistar predmet. Da sam se ja tamo zatekao sam, nesumnjivo bih pobegao, ali vaš suprug je navaljivao da priteknemo u pomoć devojci. Morali smo da se borimo s tim zlocincem. Doduše, ja sam mnogo manje u tome učestvovao, da budem iskren: zadobio sam udarac u nogu, koji me je oborio na tlo. Ali vaš suprug se poneo kao hrabri junak,

uprkos tome što nije bio naoružan. Već sam vam kazao da je taj tip imao oštricu u ruci... Njome je uspeo da ga zaseče po obrazu. Na kraju je pobegao. Vaš muž je potrčao za njim, ali nije mogao da ga sustigne. Bio je to Džek Trbosek, gospođo. U to nema sumnje. I devojka je takođe pobegla. Čak nismo saznali ni njeno ime. Da nije bilo vašeg muža, ta devojka bi najverovatnije sad bila mrtva.

– Edgare... Edgare, dragi – gospođa Alen je pomilovala muža po glavi, već počevši da smekšava. – Ispričaj mi, kaži mi nešto o tom ubici... Pričaj mi kakav je bio.

Edgar Alen nije smetnuo s uma upozorenje Lajnusa Dafa.

– Ničega se ne sećam – rekao je, jedva čujnim glasom.

– Džek Trbosek ga je tresnuo po glavi, gospođo, zar ne vidite koliku čvorugu ima nasred čela? Vrlo je verovatno da je u tom trenutku izgubio pamćenje. Ali ja sam sve video. Pitajte me šta god poželite.

– Bože moj... – Džudi Alen je ustala. – Bože moj...

Ćutke je koračala po sobi, rukama pritiskajući grudi i gundajući nešto sebi u bradu.

– Za ovo treba da čuje čitav svet. – Obukla je svoj kaput i stavila je maramu na glavu. – Ne mrdajte odavde. Ti, momče, vodi računa o mom mužiću. U kuhinji ima supe i nešto malo hladne ribe. Neka nešto pojede.

– Pobrinuću se za to, gospođo...

– Dobar si ti mladić. – Džudi Alen je žustro pljusnula Lajnusa Dafa po obrazu. – Odmah se vraćam.

Koraci gospođe Alen utihнуli su niz ulicu. Daf je sipao dva tanjira supe i tome je dodao komadiće ribe, pa se vratio do Edgara Alena, koji nije mogao da dođe k sebi od čuđenja.

– Rekao sam vam da će sve ispasti dobro.

– Ali... ali, kako si uspeo da izmisliš takvu priču? I šta sada da kažem? Ispitivaće me, nizaće se bezbroj pitanja... Milosrdni bože, ni manje ni više nego Džek Trbosek lično.

– Vi samo recite da se ničeg ne sećate. Zadobili ste udarac i izgubili ste pamćenje. Ovde sam ja taj koji treba da govori. Vi samo ponavljajte koliko vas boli glava i da ste zaboravili sve šta vam

se zbilo. I prestanite da se brinete, do đavola. Hajde, pokusajte malko supice. Prijajeće vašem stomaku.

Pola sata kasnije, nakon što ih je gospođa Alen sve redom obavestila, komšije su ispunile kuću, u želji da iz prve ruke doznaju sve detalje prethodnih događaja. Žena se nije odvajala od svog sirotog muža, čiji je fizički izgled zaista bio vredan sažaljenja, onako otečene usne, s posekotinom na licu i ogromnom čvorugom koja mu je krasila čelo. Susedi su okružili izranjavljenog čoveka, tražeći što više objašnjenja. Do tada, niko nije imao prilike da vidi Džeka Trboseka, kome su se već pripisivala tri stravična zločina, a vest da se Edgar Alen suočio s njim, uz veliki rizik po sopstvenu bezbednost, rasula se po njihovom kvartu kao oblak prašine. Međutim, i na opšte nezadovoljstvo pridošlica, jadni Alen nije bio sposoban da se priseti ni jednog jedinog detalja o osobi koju je tako odvažno udario po licu. Na svu sreću, uz njega se našao i taj mladić, Daf, koji je s tačke gledišta očevica omogućio tobоžnjoj publici sve neophodne podatke o tuci i ubici koji je stvarao muke gradskim organima reda i mira. Lajnus Daf je po peti put ponavljao svoju verziju celokupnog događaja kada je neko, ne zna se tačno ko, podigao glas.

– Treba obavestiti Skotland jard.

Lice Edgara Alena je odjednom poprimilo neku zelenkastu nijansu, a njegove prestravljenе oči su potražile smireni pogled Lajnusa Dafa. Mladićevo držanje se ni trunku nije izmenilo. I on je pogledao u gospodina Alena, a iz mladićevih zenica je izbjiao takav spokoj da je slučajni heroj smesta osetio olakšanje: bez imalo sumnje, Daf je sve to unapred predvideo.

Dva agenta Skotland jarda stigla su u Vajtčepel u roku od nekoliko minuta, te su pre svega zahtevali da se prostorija isprazni od nepoželjnih posmatrača, na veliko razočaranje svih prisutnih, koji behu spremni da iznova odslušaju zbivanja toliko puta prepričana tokom prethodne noći. Ali policajci behu nepopustljivi. Nisu želeli da im nekakvi uljezi poremete uspešan razvoj istrage. Bio je to prvi put da im se ukazala mogućnost da dobiju opis Džeka Trboseka, te stoga nisu imali ni najmanju namjeru da sebi otežavaju vođenje istrage nekim bespotrebnim upadicama i komentarima radoznalaca.

Samo je gospodi Alen dopušteno da prisustvuje, jer ona je, na kraju krajeva, bila supruga jednog od svedoka i vlasnica kuće u kojoj se sve odvijalo.

Agenti su prihvatali po šolju čaja koji im je gazdarica ponudila, pre nego što su otpočeli s ispitivanjem. U prisustvu dvojice policajaca, Edgara Alena su iznova obuzeli utučenost i strah da će laž koju je Lajnus Daf izgradio biti razotkrivena, ali mladić je delovao potpuno opušteno.

– Da vidimo, gospodine Alene... Znači, vi ste naterali u beg lično Džeka Trboseka...

Upitani je tužno odmahnuo glavom.

– Tako kaže ovaj mladić... Ali ja se ničega ne sećam.

– Trbosek ga je odalamio preko čela – umešao se Lajnus Daf, ne podigavši glas – pa je gospodin Alen ostao da leži na pločniku... Kad sam uspeo da ga dozovem svesti, promucao je da ne može da se seti šta mu se desilo. Ali ja sam tu bio prisutan... Sve sam video.

– Kažite mi vaše ime.

– Lajnus Daf.

– Vrlo dobro, Dafe. A sada, imajući u vidu da vaš prijatelj nije u stanju ničega da se seti, budite ljubazni da nam onda vi sve po redu ispričate.

– Gospodin Alen i ja smo izašli u šetnju otprilike oko četiri sata po podne. Ja nisam iz Londona, znate, pa sam želeo da posećim katedralu Sent Pol... Gospodin Alen je bio toliko fin da mi se ponudi kao vodič. Nekoliko sati smo tumarali po tom kraju...

– Ulazili ste u neku javnu pivnicu?

Lice Lajnusa Dafa je istog trena poprimilo izraz krajnje zgroženosti.

– Nikako. Gospodin Alen ne piye alkohol. – Džudi Alen je s vidljivim zadovoljstvom pomilovala svog muža po glavi. – A što se mene tiče... ne stojim baš najbolje s novcem. Pijančenje u kvartu Sent Pol za mene predstavlja luksuz koji ne mogu sebi da priuštim.

– Razumem. Nastavite.

– Rekao sam vam da smo se izvesno vreme šetali...

– Ulazili ste u unutrašnjost katedrale?